

11. 3. 2018 - Něco končí, něco začíná

1. čtení: Zj 21, 1-8

Píseň: 383 - Mne zajmi, Pane můj

Základ kázání: Iz 66, 10-24

Kázání: Milé sestry, milí bratři v Kristu,

všechno, co má svůj začátek, má také konec. Skončila třista let trvající tradice proroků, kteří se přidávali ke jménu Izajáše. Také Písmo svaté má svůj konec v závěru knihy Zjevení Janova - zřetelně vypůjčený ze závěru Izajáše.

Skončí lidský život. Skončí mládí i stáří. Končí bezstarostnost dětí, ale i ustaranost člověka produktivního věku. Končí také únava stáří.

Skončí život planety země. Hvězdy Slunce. Skončí galaxie Mléčná dráha. Celý vesmír jednou přestane existovat. Vše, co někdy začalo, nevyhnutelně končí.

Tak končí také zlo a utrpení. Vina a hřích. Lidská vzpurnost a svéhlavost. Ani ty netrvají věčně. Odcházejí stejně, jako odchází člověk. Jen se vždy znovu objevuje někdo další, kdo se vzpírá Boží vůli. Ale nejpozději s koncem vesmíru skončí také poslední člověk. A s koncem posledního člověka skončí svévole, vzpurnost a tvrdošijnost - jedním slovem hřích.

Jen Jediný je mimo toto pravidlo, protože sídlící mimo tento svět. Jen Jediný je věčný, protože bez počátku. A tak bez konce. Hospodin Bůh, Stvořitel, Udržovatel a jednou také Ukončovatel světa.

A tak je bez konce, protože bez začátku, vše, co z Boha pochází: Dobro a milost. Spravedlnost a právo. Láska a věrnost. Železná spolehlivost i laskavost odpuštění. Vítězství posledních a nejmenších, nikoli přesvědčených o vlastní důležitosti.

Tak může o konci hovořit radostně také poslední v řadě proroků, kteří se přidali ke jménu Izajáše. Z něj pak může radostně

čerpat také konec Nového zákona - kniha Zjevení Janova. Ba dokonce může o radosti konců i konce konců hovořit křesťanství v tzv. eschatologii. Tedy v učení o posledních věcech (řecké eschaton = poslední).

Někdo totiž vztahuje ta izajášovská a janovská slova na svůj život. Někdo dokonce na konkrétní den - třeba na den odchodu z tohoto světa. Jiní obsah těchto biblických slov vztahují na konec nějaké éry - třeba na konec tisíciletí, vztahu, životní epizody, konec dosadavního uspořádání veřejného či soukromého života.

Tyto a podobně výklady se však mívají s Božím slovem. Izajáš i Jan totiž nehovoří o konkrétním čase a konkrétním místě v konkrétním vesmíru. Hovoří v první řadě o konci všeho.

Poetickým, symbolickým jazykem se pokoušejí hovořit o konci všeho, co člověk zná a co jest. O konci času, prostoru a dějin. O konci konců. Ačkoli se kdekdo v dějinách světa pokoušel vypočítat a určit, kdy takový nebo onaký konec přijde. Ba i dnes se najdou pošetilci a nadutci, kteří se o to pokoušejí. Všichni mylně.

Tak se má i v čase postním křesťan radovat s Jeruzalémem. Má se radovat z konce, protože konec už je rozhodnut. Možná ne konec mého života nebo dnešního dne. Rozhodně je však rozhodnut konec poslední.

Konec všeho totiž drží v ruce jediný, který nemůže skončit. A tak se konec koupe ve stejném bezpečí a spokojenosti, jako kojeneček sajíící z matčina prsu. Konec je ponořen do řeky pokoje, která je tak rozvodněná, že oblažuje všechny pronárody. A tak každého člověka. Bez jediné výjimky.

Avšak pro některé je už tato představa ohnivým jezerem. Boží láska a milost ke každému, včetně těch nejhorších, je pro ně utrpením. Něčím nesprávným. Boží soud zdrojem děsu a strachu. Smrt tím nejhorším představitelným.

Možná i proto si Hospodin vyhledá kněze a lévijce také mezi Araby přijíždějícími na dromedárech. I mezi daleko vzdálenějšími národy. Ba veškeré tvorstvo se skloní před Hospodinem. Ačkoli mnozí nebudou Boží slávu prožívat jako potěšení, nýbrž jako něco hrozného. Ba dokonce jako druhou smrt. Je však dobře možné, že

plnou Boží přítomnost, něco zde zcela nepředstavitelného, budeme všichni prožívat stejně.

Tak poslední z proroků, kteří se přidávali k Izajášovi, potěšuje i varuje. Tak kniha Zjevení Janova potěšuje i varuje. Proto má znít tento text krátce před Velikonocemi během půstu, aby zároveň potěšoval a varoval.

Aby člověk věděl o svém konci. O konci svých blízkých. O konci svých nepřátel i přátel. Ba o konci světa. A tak o konci všeho, co člověk stihl a ještě stihne pokřivit, ohnout, narušit svým hříchem vzpurnosti proti Bohu.

Protože konec nemá člověka děsit. Ačkoli rodiče se tak strašně děsí konce svých dětí. Ačkoli lidé se tak strašlivě děsí konce svého vlastního. Dokud nepřijde stáří. Snad u konce nepřátel to nebývá problémem. Ale to je snad ještě horší, když také nepřátele máme milovat. I našich nepřátel se samozřejmě týká zaslíbení izajášovské i janovské.

Konec vlastní, blízkých ani konec všech konců nemá člověka strašit a děsit. Protože znamená jen konec všeho, co má začátek. Nikoli konec Boha. Také proto Hospodin nemůže prohrát ani proti lidské svévoli.

Tak je Hospodinovo vítězství nevyhnutelné. Nakonec. Ne vždy se však tento konec shoduje s koncem lidského dne nebo práce. S koncem lidských snah nebo sil. Ne vždy je to konec shodný s koncem lidského života. A tak ani s koncem národa, církve, planety nebo galaxie.

A tak je Hospodinu věrný člověk správně postně rozdvojen. Rozviklán lidskou tradicí, návyky a kulturou - hlavně se radovat a užívat si a na žádné konce ani nemyslet. Vytěsnit je. Ačkoli jsme znovu a znovu konfrontováni s neustálým koncem všeho, co známe.

A zároveň znovu a znovu člověk zažívá, že konec není nic hrozného. Ba naopak, konec je často něco velmi dobrého. Včetně konce života. Pokud není koncem svévolným.

Tak člověk v lepším případě váhá. Doufá a zároveň se chvěje. K Bohu nepřichází, aby se trošku poměl a „udělal si u PánaBoha

dobré oko," nýbrž aby se připravoval a učil poslušně přijímat Boží rozhodnutí. A že Boží rozhodnutí jsou vždy těmi nejlepšími, jakkoli si o tom kdekdo myslí své.

Tak je rozdvojen také závěr Izajášova spisu a svitku Zjevení. Bude tenhle nebo tamten konec dobrý? Bude zlý? Budu já tím, kdo skončí pod koly Božích vozů a hněvu? Budu já tím, koho Hospodin nepochopitelně procpe uchem jehly?

V odpovědích na tyto otázky se pak prokazuje víra v Hospodina, nebo v jeho obraz. A tak se prokazuje buď víra, nebo pavíra - pověra. Důvěra nebo hřích a pohanství. Kdo věří Hospodinu, nebojí se možnosti, že bude spálen ohněm Božího hněvu. Protože půjde o spálení z Božího rozhodnutí. Z rozhodnutí toho jediného věčného, z něhož plyne všechno dobro, které tak také nikdy nekončí. Narozdíl od zla, utrpení, viny a hříchu.

Tak skutečně a pravdivě věřící, protože spoléhající na Hospodina, přijímá i možnost, že bude mezi odsouzenými. Mezi mrtvými těly mužů a žen, jejichž červ neumírá a ohněň nehasne. Přijímá s důvěrou i tento svůj možný konec.

Protože se tak stane z rozhodnutí Hospodinova. Věřící člověk s důvěrou přijímá, že i takové rozhodnutí bude dobré. Že půjde o správný a spravedlivý soud. Protože o Boží soud. Ačkoli by si ve své lidské hříšnosti možná přál něco jiného.

V takové důvěře pak člověk žije i v časnosti světa jako kojeneček u prsu matky. Ponořen do řeky rozechvělého pokoje, kterou pomáhá vylévat z břehů. Totiž již tady žije v radostném a důvěřujícím přijetí vlastního konce před Božím soudem, který mě, konečného a hříšného, nevyhnutelně odsoudí.

Ale i takové Boží rozhodnutí bude dobré. I mé odsouzení Bohem bude dobré a pro moje dobro. Nevyhnutelně. Protože půjde o rozhodnutí Hospodinovo - toho jediného, který je bez začátku a konce.

Proto nakonec nevyhnutelně vítězí Bůh, a tak dobro.

Amen.

Píseň: 667 - Vítězi k poctě zpívejme